

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

महानिर्मिती कंपनीच्या विजनिर्मितीत सन २०१५-२०१६ या
आर्थिक वर्षात झालेली घट

- (१) ५९५५७ (१६-०८-२०१६). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) महानिर्मिती कंपनीने आर्थिक वर्ष २०१५-१६ डिसेंबर अखेर ८४ हजार ५८८ दशलक्ष युनिट विज निर्मिती करण्यात आल्याचे माहे मे, २०१६ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २०१४-१५ सालामधील एकूण विज निर्मिती व २०१५-१६ मधील वीज निर्मितीमध्ये किती दशलक्ष युनिट विजेची घट झाली आहे, व ती भरून काढण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी वीज निर्मिती वाढविण्यासाठी राज्य शासनाने कोणते नविन प्रकल्प हाती घेतले आहेत काय, व त्यांची माध्यमे कोणती व भविष्यांत किती दशलक्ष युनिट विजनिर्मिती होणे अपेक्षित आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (०६-०५-२०१९) : (१) महानिर्मिती कंपनीने आर्थिक वर्ष २०१५-२०१६ मध्ये डिसेंबर २०१६ पर्यंत ३६,३८८ दशलक्ष युनिट विजनिर्मिती केलेली आहे.
- (२) महानिर्मिती कंपनीची वीजनिर्मितीमध्ये खालीलप्रमाणे घट झालेली आहे.

आर्थिक वर्ष	२०१४-१५	२०१५-१६	वीज निर्मितीतील वाढ/उतार (+/-)
औष्णिक	४१२०९	४०६५५	-५५४
वायु	३४७८	२८८८	-५८९
जल	४३४८	३८६३	-४८५
सौर ऊर्जा	२२९	२९३	-६४
एकूण	४९२६४	४७६९९	-१५६५

महानिर्मिती कंपनीच्या वीज क्षमतावाढ करण्यासाठी पुढील प्रमाणे उपाययोजना केल्या आहेत.

बाराव्या पंचवार्षिक योजनेत एकूण ३२३० मे. वॅ. ची वाढ होणार आहे. त्याचप्रमाणे, महानिर्मिती कंपनीने १८० मेगावॅट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प कार्यान्वित केले आहे.

(३) वीज निर्मिती वाढविण्यासाठी खालील प्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे / सुरु आहे.

१) वीजनिर्मिती वाढविण्यासाठी राज्य शासनाने हाती घेतलेले खालील तिन्ही औष्णिक प्रकल्प पूर्ण झालेले असून त्याद्वारे वीज निर्मिती सुरु आहे.

अ. कोराडी औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ८, ९ व १० (३X६६० मे.वॅ.)

ब. चंद्रपूर औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ८ व ९ (२X५०० मे.वॅ.)

क. परळी औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ८(१X२५० मे.वॅ.)

२) भुसावळ औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ६ (१ X ६६० मे.वॅ.) हा प्रकल्प हाती घेतला आहे. प्रकल्प उभारण्यासाठी मे. भेल कंपनीला पुरवठा, उभारणी आणि स्थपत्य कामाचे आदेश दिनांक १७.०१.२०१८ रोजी देण्यात आलेले आहेत.

३) महानिर्मिती कंपनीतर्फे सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी पध्दतीने सौर ऊर्जेपासून २५०० मे.वॅ. क्षमतेचे वीज निर्मिती प्रकल्प विकसीत करण्याचे उद्दिष्ट असून पुढील प्रकल्पाबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

i) दोंडाईचा सौर ऊर्जा-पार्क प्रकल्प (एकूण ५०० मे.वॅ.)

ii) वाशीम सौर ऊर्जा- पार्क : (१७० मे.वॅट) यवतमाळ सौरऊर्जा पार्क : (७५ मे.वॅट),

iii) लातूर सौरऊर्जा पार्क : (६० मे.वॅट) व कचराळा सौरऊर्जा पार्क : (१४५ मे.वॅट)

क्षमतेच्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी महानिर्मिती कंपनीच्या संकेतस्थळावर दि. ०२.०२.२०१९ रोजी निविदा प्रकाशित केली आहे.

iv) २५ मे.वॅट क्षमतेचा मौ. साक्री, जि.धुळे येथील सौर प्रकल्प

v) ५० मे.वॅट क्षमतेचा मौ. कौडगाव, जि. उस्मानाबाद येथील सौर ऊर्जा प्रकल्प

vi) चंद्रपूर येथील अॅश बंड येथे १०० मे.वॅट क्षमतेचे सौर प्रकल्प

vii) चंद्रपूर व कोराडी येथील औष्णिक केंद्रावर सौर (Roof Top) प्रकल्प

viii) वैतरणा येथे ६० मे.वॅट क्षमतेचा तरंगत सौर प्रकल्प

४) "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना"

अ) या योजनेअंतर्गत कोळंबी, जि.यवतमाळ व राळेगण सिध्दी, जि.अहमदनगर येथे प्रत्येकी २ मे.वॅट. क्षमतेचे सौर प्रकल्प दि. २४.०८.२०१८ रोजी कार्यान्वीत करण्यात आले आहेत.

ब) सदर योजनेतर्गत टप्पा-१ एकूण २०० मे.वॅ., टप्पा-२ एकूण ३०० मे.वॅ., टप्पा-३, ५० मे.वॅट व Green Shoe पध्दतीत ७५० मे.वॅ. क्षमतेचे सौरऊर्जा प्रकल्प उभारण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली जिल्ह्यातील वीज ग्राहकांना वीज जोडणी देण्याबाबत

(२) ८०१७० (२८-११-२०१७). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र शासनाने विजेची मागणी करणाऱ्या प्रत्येकाला वीज जोडणी करून देण्याबाबत महावितरणच्या अधिकाऱ्यांना सूचना केलेल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गडचिरोली जिल्ह्यात आजच्या स्थितीत वीज जोडणीची रक्कम भरूनही मागील अनेक दिवसांपासून ६०० वीजग्राहकांना जोडणी करून देण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अजूनपर्यंत वीजजोडणी न झाल्याने दिवाळी सारख्या सणांनाही जनतेला अंधारात राहावे लागत असून जोडणी करून न दिल्याने वीज ग्राहक अजूनही जोडणीच्या प्रतीक्षेत आहेत हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास सदर जोडणी लवकरात लवकर देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदरस्थितीत गडचिरोली जिल्ह्यामध्ये २५२ व चंद्रपूर जिल्ह्यामध्ये प्रलंबित असणाऱ्या ६८४ घरगुती वीज ग्राहकांना वीज पुरवठा करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विजेचे ट्रान्सफॉर्मर सौरऊर्जेवर कार्यान्वीत करून शेतकऱ्यांना विजपुरवठा करण्याबाबत

(३) ८११९५ (२८-११-२०१७). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शेतकऱ्यांसाठी सौरऊर्जेवर चालणारे कृषी पंप सवलतीच्या दरात वितरीत करण्याच्या निर्णयाला स्थगिती देवून विजेचे ट्रान्सफॉर्मर सौरऊर्जेवर कार्यान्वीत करून शेतकऱ्यांना २४ तास व बारमाही विजपुरवठा करण्याचा निर्णय शासनाने माहे जानेवारी २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे व सदर योजनेस केंद्र शासनाची मान्यता मिळाली आहे काय,

(३) असल्यास, सदर योजना केव्हापर्यंत कार्यान्वीत होणे अपेक्षित आहे?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (०७-०५-२०१९) : (१) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.२७ मार्च, २०१५ व दिनांक १४ जुन, २०१७ च्या शासन निर्णया अन्वये "अटल सौर कृषीपंप आस्थापित करण्याच्या एकत्रित धोरणांतर्गत" अनुक्रमे ७५४० व २४६० असे एकूण १०,०००

नग सौर कृषी पंप राज्यात आस्थापित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.सदर योजने अंतर्गत सौर कृषी पंप आस्थापित करण्यासाठी केंद्र शासनाने विहित केलेली कालमर्यादित ५६५० नग या संख्येवर सिमित करण्यात आली.

तदनंतर केंद्र शासनाने नव्याने मंजूर केलेल्या ७००० नग सौर कृषी पंपांबाबत दि. ३ नोव्हेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयाव्दारे "अटल सौर कृषी पंप योजना-२" सुरु करण्यात आली आहे.

याशिवाय राज्यातील शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी दिवसा वीज उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने ग्रामिण भागामध्ये ज्या ठिकाणी गावठाण व कृषी वाहिनीचे विलगीकरण झाले आहे, अशा ठिकाणी सौर ऊर्जाव्दारे विद्युतीकरण करण्याच्या "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना" ही योजना दि.१४ जुन, २०१७ व दि.१७ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात सुरु करण्यात आली आहे.

(२) व (३) मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजनेची ठळक वैशिष्ट्ये पुढीलप्रमाणे आहेत:-

या योजने अंतर्गत महानिर्मिती/महावितरण कंपनीमार्फत PPP (Public Private Partnership) या तत्वावर सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यात येणार आहेत.

या योजनेतील सौर प्रकल्पांकरीता निश्चित केलेली शासकीय जमीन ३० वर्षांच्या कालावधीकरीता नाममात्र वार्षिक रु.१/- या दराने भाडेपट्टीने उपलब्ध करण्यात येते.

अशा प्रकल्पांची नोंदणी महाऊर्जाकडे मोफत करण्यात येते. अशा जमिनीवर वा सौर ऊर्जा प्रकल्पांना महसूल विभागाकडून आकरण्यात येणाऱ्या नोंदणी व मुद्रांक शुल्कातून सूट देण्यात आली आहे.

या योजने अंतर्गत विहित कार्यपध्दती अवलंबून पारदर्शक व स्पर्धात्मक निविदा प्रक्रिया राबवून खाजगी गुंतवणूकदाराची निवड करण्याचे नमूद आहे.

या योजने अंतर्गत महानिर्मिती व महावितरण या कंपन्यांना अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. या योजने अंतर्गत महानिर्मितीव्दारे ५०० मेगावॉट क्षमतेचे प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे व महावितरणव्दारा २५०० मेगावॉट क्षमतेचे प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे नियोजित आहे.

**आंबेगाव तालुक्यातील (जि.पुणे) विद्युत तारांना घर्षण होवू नये
यासाठी लाकडांचा आधार देण्यात येत असल्याबाबत**

(४) ८३२४७ (२८-११-२०१७). श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१)आंबेगाव तालुक्यात जि.पुणे) येथे विद्युत वितरण कंपनीने विद्युत तारांचे घर्षण होवू नये म्हणून लाकडाचे खांब उभे केले असून त्याऐवजी विद्युत तारांना सस्पेन्सर बसवावे अशी मागणी स्थानिक शेतकऱ्यांनी केली आहे हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, तालुक्यात अनेक ठिकाणी पावसाळ्यामध्ये विद्युत तारांचे घर्षण झाल्याने आग लागून अनेक शेतकऱ्यांचे ऊसाचे फड जळून नष्ट झाल्याच्या घटना निर्देशनास आल्या आहेत हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याची शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले आहे व त्यानुसार नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना शासनाने आर्थिक सहाय्य केले आहे काय,
- (४) तसेच प्रश्न भाग १ नुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत व नुकसान भरपाई दिली नसल्यास कधी पर्यंत देण्यात येणार आहे ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) आबेगांव तालुक्यामध्ये विद्युत तारांना घर्षण होऊ नये म्हणून लाकडांचा आधार देण्यात आलेले नाहीत. परंतु स्पेसर्स बसवावे अशी मागणी स्थानिक शेतकऱ्यांनी केली आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) सदर प्रकरणांची चौकशी विद्युत निरीक्षक, पुणे कार्यालयामार्फत करण्यात आली आहे. नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कागदपत्रांची पूर्तता करण्याकरीता महावितरणकडून पाठपुरावा सुरु आहे.

(४) विद्युत निरीक्षक, पुणे या कार्यालयामार्फत आबेगांव तालुक्यात २०१६ पासून एकूण ४५ अपघात प्रवण स्थळांचे सर्वेक्षण करून संच मांडणीतील त्रुटी (जापनपत्रे) छायाचित्रांसह महावितरणच्या संबंधित कार्यालयांना कळविण्यात आल्या आहेत. सन २०१६-१७ मध्ये आबेगांव व शिरूर तालुक्यातील सर्व गावातील गावठाण भागामध्ये १०१९४५ व कृषी वाहिन्यांवर ४३७१४ ठिकाणी रु.१.०१ कोटी रकमेचे तारांना स्पेसर्स बसविण्यात आलेले आहेत. तसेच कागदपत्रांची पूर्तता केल्यावर प्रस्ताव मंजूरीनंतर नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

सांगली जिल्ह्यातील कृषी पंपाची वीज जोडणी प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत

(५) ८८६०२ (०९-०८-२०१७). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सांगली जिल्ह्यात कृषी पंपाची सुमारे १३ हजार ५०० वीज जोडणी प्रकरणे प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू वीज जोडणी प्रकरणे प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, प्रलंबित विज जोडण्या तात्काळ देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१), (२) व (३) सांगली जिल्ह्यामध्ये ३१ मे, २०१७ अखेर शेतीपंपासाठी पैसे भरलेल्या एकूण १४०११ वीज जोडण्या प्रलंबित होत्या. एप्रिल, २०१७ ते जानेवारी, २०१९ या कालावधीमध्ये सांगली जिल्ह्यामध्ये एकूण १०,१५८ कृषीपंपाना वीज जोडण्या देण्यात आल्या आहेत. मार्च, २०१८ अखेर पैसे भरून वीज जोडण्या देण्याकरिता प्रलंबित कृषीपंपाना उच्चदाब वितरण प्रणाली (HVDS) योजनेअंतर्गत वीज जोडण्या देण्याचे नियोजित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मेहकर तालुक्यातील (जि.बुलढाणा) लावणा येथील विद्युत वितरण कंपनीने
चुकीचे वीज देयक पाठविल्याबाबत**

(६) ११७२९ (०९-०८-२०१७). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेहकर तालुक्यातील (जि.बुलढाणा) लावणा येथील श्री.विष्णू टाळे यांना विद्युत वितरण कंपनीने माहे मे, २०१७ रोजी या महिन्याचे एक लाख रुपयांचे वीज देयक दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शहरी व ग्रामीण भागात विद्युत वितरण कंपनीच्या कारभारामुळे ग्राहकांना नाहक आर्थिक त्रास होत असल्याप्रकरणी या विरोधात आंदोलन करण्याचा इशारा ग्राहकांनी दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे. मिटर रिडींग एजन्सी कडून चुकीचे मिटर वाचन झाल्यामुळे ग्राहकास रु.९८,५५०/- इतके चुकीचे देयक देण्यात आले.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) ग्राहकाच्या तक्रार अर्जावरून चुकीचे वीज देयक निर्गमित झाल्याचे मेहकर उपविभागाचे निदर्शनास येताच ग्राहकाचे स्थळ परिक्षण करून प्रत्यक्ष मीटर वाचनानुसार ग्राहकास रु.३,९२२/- एवढ्या रक्कमेचे देयक त्याच दिवशी दुरुस्त करून देण्यात आले आहे. सुधारित देयकाचा ग्राहकाने भरणा केलेला आहे. तसेच मिटर रिडींग घेणाऱ्या एजन्सीवर मीटर वाचनामध्ये चूक केल्यामुळे रु.२,०००/- दंड आकारणी करण्यात आली आहे. तसेच चुकीचे मीटर रिडींग घेणाऱ्या मीटर रिडरचे आधार कार्ड क्रमांक घेऊन त्यास पुन्हा मीटर वाचनाचे काम मिळू नये यासाठी कारवाई करण्यात आली आहे.

उस्मानाबाद जिल्ह्यात महावितरणकडून बनावट एलईडी बल्बची विक्री होत असल्याबाबत

(७) ९१९३९ (०९-०८-२०१७). श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात महावितरण कंपनीकडून एनर्जी इफिशियंट सर्व्हिसेस लिमिटेड या पश्चिम बंगालस्थित कंपनीच्या एलईडी बल्बची माहे डिसेंबर, २०१६ पासून विक्री केली जात आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बल्बवर महावितरण कंपनीचा लोगो असून तीन वर्षांची वॉरंटी असलेले बल्ब २ ते ३ महिन्यातच खराब झाल्याच्या शेकडो तक्रारी महावितरण कंपनीकडे ग्राहकांनी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.उर्जा मंत्री यांचेकडे दि. २८ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे तक्रार केली असून शासनाने या प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुसार कंपनीवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे. एनर्जी इफिशियंट सर्व्हिसेस लिमिटेड ही केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय उर्जा मंत्रालयाच्या अखत्यारितील कंपनी आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील वीज ग्राहकांना वाटप केलेल्या काही ग्राहकांकडून बल्ब खराब झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या असून ४५३२ बल्ब बदलून देण्यात आले असून, वॉरंटी कालावधीमध्ये बल्ब खराब झाल्यास मे. ई. इ. एस. एल.कडून ग्राहक सेवा केंद्र सुरु करण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महावितरण विभागाकडून राज्यात जनसंवाद योजना राबविण्यात आल्याबाबत

(८) ९४३०५ (०९-०८-२०१७). श्री.राहुल कुल (दोंड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अनियमित विज पुरवठा, विज खंडित होणे, विज जोडणी व विजदेयके वेळेवर न मिळणे, चुकीची देयके मिळणे या समस्यांसाठी जनसंवाद योजना राबविली जाणार असल्याची महिती दिनांक २२ एप्रिल २०१७ वा त्या सुमारास मा. उर्जा मंत्री यांनी दिली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आजमितीस हि योजना राज्यातील किती विभागात व जिल्ह्यात राबविण्यात आली व या माध्यमातून किती नागरिकांच्या अडचणी सोडविण्यास मदत झाली आहे,

(३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही झाली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) राज्यातील ग्राहकांच्या अनियमित वीज पुरवठा, वीज खंडित होणे, वीज जोडणी व वीज देयके वेळेवर न मिळणे, चुकीची देयके मिळणे या समस्यांचे निवारण करण्याकरिता जनसंवाद योजना महावितरणच्या १६ परिमंडळात व ४३ मंडळात राबविण्यात आली असून त्याद्वारे एकूण ५७२२२ तक्रारींचे निवारण करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पाटण या डोंगरी तालुक्यातील प्रलंबित विद्युत विकासाच्या
कामांना निधी उपलब्ध करून देणेबाबत**

(९) ९५८१० (२९-१२-२०१७). श्री.शंभूराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य वीज निर्मिती कंपनीकडून राज्यातील डोंगरी तालुक्यांकरिता विद्युत विकासाची प्रलंबित कामे करण्याकरिता डोंगरी विकास आराखडा तयार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पाटण या डोंगरी तालुक्यातील विद्युत विकासाच्या प्रलंबित कामांचा सातारा विभागाचे अधीक्षक अभियंता यांनी सुमारे ११.२२ कोटी रुपयांचा आराखडा तयार करून तो राज्य शासनाकडे सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास या संदर्भात राज्य शासनाकडून या आराखड्याला मंजूरी देवून आवश्यक निधी उपलब्ध करून देणेबाबत मा.ऊर्जामंत्री यांनी पाटण या डोंगरी तालुक्यातील विद्युत विकासाच्या प्रलंबित कामांचा प्रस्ताव महावितरण कंपनीकडून प्राप्त झाला असून तो विचाराधीन असल्याचे नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्य शासनाने पाटण या डोंगरी भागातील प्रलंबित विद्युत विकासाच्या असलेल्या अडचणी लक्षात घेऊन या आराखड्याला तात्काळ मान्यता देणेसंदर्भात कोणता निर्णय घेतला आहे, अद्यापही निर्णय घेतला गेला नसल्यास निर्णय न घेण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) सातारा जिल्ह्यातील पाटण तालुक्यामधील डोंगरी भागातील विद्युत विकास कामाकरिता रुपये ११.३५ कोटी इतक्या रकमेचा आराखडा तयार करण्यात आला आहे. डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये रु.१ कोटी इतका निधी पाटण तालुक्याकरिता वितरित करण्यात आला आहे. त्यामध्ये विद्युत विकासाची कामे याचा समावेश होता.

कोयनावेळे (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथील मोडकळीस आलेले विजेचे खांब बदलण्याबाबत

(१०) ९५८२१ (०२-०१-२०१८). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पनवेल महापालिका हद्दीतील कोयनावेळ (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथील उच्चदाब व लघुदाबाच्या विद्युतवाहिन्या भूमिगत करण्याच्या दृष्टीने त्यांची तांत्रिक व्यवहार्यता तपासण्याचे काम महावितरण कंपनीने पूर्ण केले आहे काय,

(२) असल्यास, जीर्ण व गंजलेले २३ एल.टी.पोल बसविण्याचे तसेच १.२ किमी जुनी लघुदाब वीजवाहिनी बदलण्याच्या कामासाठी पं.दीनदयाळ उपाध्याय ग्राम ज्योती योजना भाग-२ मध्ये प्रस्तावित केलेली सदरहू कामे कधीपर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे,

(३) असल्यास, या कामाच्या निविदा प्रक्रियेबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१), (२) व (३) पं. दीनदयाळ उपाध्याय ग्रामीण विद्युतीकरण योजनेअंतर्गत कोयनावेळे गावातील जीर्ण व गंजलेले खांब बदलण्याचे व जुनी लघुदाब वाहिनी बदलण्याच्या कामाचा समावेश करण्यात आला आहे. या योजनेअंतर्गत कोयनावेळ गावातील जीर्ण झालेली लघुदाब वाहिनी व ३० खांब माहे जानेवारी, २०१९ अखेर बदलण्यात आले असून उर्वरित ८ खांब बदलण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

धारणी (जि.अमरावती) या शहरातील विद्युत विभागाच्या श्री फेज मीटर वाटपात झालेला गैरव्यवहार

(११) ९६००५ (०२-०१-२०१८). प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धारणी (जि.अमरावती) शहरातील महावितरण कंपनीमध्ये कार्यरत परिविक्षाधीन सहायक अभियंता यांनी आपल्या पदाचा दुरुपयोग केला असून त्यांनी धारणी तालुक्यात औद्योगिक श्री फेज मीटर वाटपात गैरव्यवहार केल्याचे दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनेक मीटरची नोंद न करताच त्यांचे परस्पर वाटप करण्यात आल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने या गैरव्यवहाराची चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले, त्यानुसार संबंधित दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) सहाय्यक अभियंता यांनी पदाचा दुरुपयोग करून धारणी तालुक्यातील श्री फेज मीटरचे अवैद्यरित्या कनेक्शन वाटप घोटाला केल्याबाबतची तक्रार महावितरण कार्यालयास दिनांक ०९.०८.२०१७ रोजी प्राप्त झाली, तसेच धारणीत श्री फेज मीटर वाटप घोटाला या मथळ्याखाली दैनिक पुण्यनगरी या स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये दिनांक ११.०९.२०१७ रोजी बातमी प्रकाशित झाली होती.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर प्रकरणाच्या अनुषंगाने अधीक्षक अभियंता, अमरावती यांच्या मार्फत तक्रारीची सखोल चौकशी करण्याकरिता त्रिसदस्यीय समिती स्थापन करण्यात आली होती. सदर समितीचा अहवाल दिनांक ०२.०१२.२०१७ रोजी अमरावती मंडळ कार्यालयास प्राप्त झाला आहे, परंतु सदर चौकशी अहवालानुसार उपरोक्त संबधत गैरप्रकार आढळून न आल्यामुळे, या कारणास्तव संबधित अधिकाऱ्यावर कार्यवाही करण्यात आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

केंद्र शासनाने सुरु केलेल्या सौभाग्य योजनेबाबत

(१२) ९६२५० (०१-०१-२०१८). श्री.मनोहर भोईर (उरण), श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले), श्री.नारायण पाटील (करमाळा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाने शहरी आणि ग्रामीण भागातील सर्व घरांमध्ये दिनांक ३१ मार्च, २०१९ पर्यंत वीज पुरवठा करण्याकरिता "सौभाग्य" योजना माहे सप्टेंबर, २०१७ च्या सुमारास सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास सन २०११ मध्ये झालेल्या जनगणनेमध्ये राज्यातील किती कुटुंबे या योजनेसाठी पात्र आहेत तसेच ज्या कुटुंबांचा सन २०११ सालच्या जनगणनेमध्ये समावेश झालेला नाही अशा कुटुंबांचा अंतर्भाव करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, या योजनेसाठी शासनाला किती निधीची तरतूद करावी लागणार आहे व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) राज्यातील दि.१०/१०/२०१७ अखेर विद्युतीकरण न झालेल्या राज्यातील १०,९६,६४२ घरांना सौभाग्य योजने अंतर्गत दि. २७/१२/२०१८ अखेरपर्यंत वीज जोडण्या देण्यात आल्या आहेत.

(३) सौभाग्य योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाकडून राज्याला रु. ७७४ कोटी इतका निधी प्राप्त झाला आहे. सौभाग्य डॅशबोर्डनुसार राज्यातील एकूण १२,५६,२८८ घरकुलांना दिनांक ११.०२.२०१९ अखेर वीज जोडणी देण्यात आलेली आहे.

विटा, पलूस व इतर शहरात (जि.सांगली) वारंवार वीज खंडित होत असल्याबाबत

(१३) ९७१४३ (०२-०१-२०१८). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) विटा, पलूस व इतर शहरात (जि.सांगली) वारंवार वीज खंडित होत असल्याने व्यापारी वर्गाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महावितरण कंपनीने भारनियमात कपात करून वीज पुरवठा वेळेवर न केल्यास महावितरण कंपनीच्या कार्यालयासमोर आंदोलन करण्याचा इशारा व्यापारी संघटनेने नुकताच माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने यासंदर्भात चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तदनुसार वीज पुरवठा सुरळीत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

माहे सप्टेंबर व ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये कोळशाच्या उपलब्धता व पुरवठ्यात अडचणी येत असल्यामुळे काही दिवसांकरिता तात्पुरत्या स्वरूपाचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने ठरविलेल्या निकषानुसार भार नियमन करण्यात आले होते. तसेच या कालावधीमध्ये वादळ वारे व पाऊस यामुळे विटा पलूस परिसरातील विद्युत वाहिन्या तुटून काही ठिकाणचा वीज पुरवठा खंडित झाला होता. सदर वीज पुरवठा तात्काळ सुरळीत करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे व्यापारी वर्गाचे नुकसान झालेले नाही.

(२) पलूस शहर व्यापारी संघटना यांनी दिनांक १४.१०.२०१७ रोजी वीज पुरवठा सुरळीत करावा, रात्रीच्या वेळी कर्मचारी उपलब्ध करावेत इ. मागणीसंदर्भात निवेदन दिले होते. तथापि सदर निवेदनामध्ये आंदोलन करण्याचा इशारा दिलेला नाही.

(३) महावितरणच्या क्षेत्रिय कार्यालयामार्फत सणासुदीच्या कालावधीमध्ये अतिरिक्त कर्मचारी उपलब्ध करून दिले जातात. तसेच पलूस शहरातील व्यापारी पेठेमध्येसुध्दा दिवाळी कालावधीत रात्रीच्या वेळी कर्मचारी उपलब्ध करून देण्यात आले होते. त्यामुळे कर्मचाऱ्यांचे दूरध्वनी क्रमांक पलूस शहर व्यापारी संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांकडे देण्यात आले आहेत. दिवाळी कालावधीमध्ये सर्व ग्राहकांना अखंडित वीज पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील महावितरणच्या विविध कार्यालयांवर स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी भारनियमनाविरोधात काढलेला मोर्चा

(१४) ९७९७० (२९-१२-२०१७). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील महावितरणच्या विविध कार्यालयांवर स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी भारनियमनाविरोधात मोर्चे काढण्यात आल्याची घटना दिनांक ८ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास घडली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले,
- (३) असल्यास, त्यानुसार महावितरणने वीज पुरवठा सुरळीत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) महावितरणने राज्यामध्ये वीजेची उपलब्धता वाढविण्यासाठी लघुकालीन निविदेद्वारे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये ४५० ते ११२५ मे. वॅ. व माहे नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये ३५० ते ७०० मे.वॅ. एवढी वीज खरेदी केली. तसेच पॉवर एक्सचेंज मधून गरजेनुसार दररोज वीज खरेदी करून वीज मागणीची पूर्तता करण्यात आली.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मराठवाडा-विदर्भ पॅकेजमधून उस्मानाबाद जिल्ह्याला मिळालेल्या निधीचे शीर्ष कामे
पूर्ण होण्याआधीच बंद केल्याबाबत**

(१५) १०२४५४ (०२-०१-२०१८). श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दुष्काळग्रस्त जिल्ह्यात शेतकऱ्यांना अखंडित वीज पुरवठा होण्यासाठी मराठवाडा-विदर्भ पॅकेजमधून उस्मानाबाद जिल्ह्याला ८४ कोटी रु. मिळाले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यापैकी केवळ ६० कोटीची कामे पूर्ण झालेली असताना शासनाने ३१ जुलैला या पॅकेजच्या निधीचे हेड बंद केलेले असून यामुळे सुमारे २४ कोटी रुपयांची कामे बंद झालेली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर कामांना मुदतवाढ मिळणेबाबत महावितरण कार्यालयाने वरिष्ठ कार्यालयाकडे पत्रव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर कामांना मुदतवाढ मिळणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) व (२) विदर्भ व मराठवाडा क्षेत्रातील कृषीपंपाचा अनुशेष दूर करणे यासाठी विशेष पॅकेज योजना-१ मध्ये रु. ६४.२४ कोटी व विशेष पॅकेज योजना-२ मध्ये रु.२४.०० कोटी मंजूर करण्यात आले आहेत. यामधून अनुक्रमे ७०३९ व ३४०० कृषीपंपाची कामे दोन्ही योजनांमधून पूर्ण करण्यात आलेली आहेत.

- (३) हे खरे आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यात शेतक-यांनी अनामत रक्कम भरूनही अदयाप
त्यांना वीज जोडणी दिली नसल्याबाबत**

- (१६) १०६१७८ (०४-०४-२०१८). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) हिंगोली जिल्ह्यात सुमारे चार हजार शेतक-यांनी अनामत रक्कम भरूनही अदयाप त्यांना वीज जोडणी दिली नसल्याचे दिनांक २ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, या वीजजोडणीच्या कामासाठी महावितरणला सुमारे ५३ कोटी रुपयांची आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार येथील शेतक-यांना वीज जोडण्या देण्यासाठी महावितरणला सदर निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.
(२) व (३) राज्यात मार्च, २०१८ अखेर पैसे भरून प्रलंबित राहणाऱ्या कृषिपंप ग्राहकांना, उच्चदाब वीज वितरण प्रणाली योजनेअंतर्गत हिंगोली जिल्ह्यातील ४८३६ कृषिपंप ग्राहकांना वीज जोडणी देण्याचे नियोजित आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ब्रम्हपूरी (ता. मंगळवेढा, जि.सोलापूर) येथील शॉर्ट सर्किटने
लागलेल्या आगीत शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान**

- (१७) ११०९८६ (०४-०४-२०१८). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) ब्रम्हपूरी (ता.मंगळवेढा, जि.सोलापूर) येथे शॉर्ट सर्किटने लागलेल्या आगीत ४ शेतकऱ्यांच्या २५ एकरावरील ऊस पीक व ठिबक सिंचनाचे साहित्य जळून नष्ट झाल्यामुळे शेतकऱ्यांचे लाखो रुपयांचे नुकसान झाल्याची घटना दिनांक २ डिसेंबर, २०१७ रोजी वा त्यादरम्यान घडल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त शॉर्टसर्किट वीज वितरण कंपनीच्या गैरकारभारामुळे झाल्याची घटना निदर्शनास आली असून शासनाने याची चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार बाधित शेतकऱ्यांना शासनाने कोणती नुकसान भरपाई दिली वा देण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) विद्युत निरीक्षक, सोलापूर यांच्या अहवालानुसार दिनांक २.१२.२०१७ रोजी लघुदाब वाहिनीच्या तारा वाऱ्याने एकमेकांच्या संपर्कात येऊन पडलेल्या स्पर्कींगच्या ठिणग्यांमुळे शेतकऱ्यांच्या ऊसाला आग लागून घटना घडल्याचे निदर्शनास आले आहे.
- (३) बाधित शेतकऱ्यांनी नुकसान भरपाईसाठी सर्व कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर नुकसान भरपाईची रक्कम महावितरण कंपनीमार्फत करण्याचे नियोजित आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्रातील पावणेचार लाख घरांमध्ये वीज जोडणी दिली नसल्याबाबत

(१८) ११५९६२ (०४-०४-२०१८). प्रा.(श्रीमती) मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महावितरणने केलेल्या सर्व्हेक्षणामध्ये राज्यातील सुमारे पावणेचार लाख घरात अद्यापही वीज पोहोचली नसल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, केंद्र व राज्य शासनाच्या माध्यमातून निधी मिळाला असूनही महावितरण प्रशासनाने वीज पोहोचवण्याची कार्यवाही केली नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुसार महाराष्ट्रातील उर्वरित घरांमध्ये वीज देण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) महाराष्ट्रातील ग्रामीण व शहरी भागातील घरकुलांना विद्युत जोडणी देण्याकरिता माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये सौभाग्य योजना सुरु करण्यात आली. सदर योजनेचे कामासाठी केंद्रशासनातर्फे रु.७७४.८ कोटी एवढा निधी महावितरण कंपनीस उपलब्ध करून देण्यात आला. दिनांक ११.२.२०१९ च्या सौभाग्य डॅशबोर्डनुसार राज्यातील १२,५६,२८८ घरकुलांना वीज जोडणी देण्यात आलेली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भिवंडी (जि.ठाणे) येथे असलेली टॉरेंट ही विद्युत वितरण कंपनी
विनापरवाना शेतात केबल टाकत असल्याबाबत**

- (१९) ११८०३८ (२८-०७-२०१८). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) भिवंडी, (जि.ठाणे) येथे असलेली टॉरेंट ही विद्युत वितरण कंपनी कंत्राट पध्दतीने कार्यरत असून सदर कंपनी ग्रामीण भागातील ग्राहकांना वीज पुरवठा करीत असून सदर कंपनी जिल्हा परिषद/ ग्रामपंचायतीची कोणत्याही प्रकारची परवानगी न घेता जिल्हा परिषदेच्या रस्त्यांचे नुकसान करत आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शेतक-यांची परवानगी न घेता शेतात केबल/खांब टाकले जातात, केबल टाकण्यापूर्वी शेतक-यांची परवानगी घेणे आवश्यक असतांना सुध्दा अडथळा आणल्यास रात्री जाऊन शेतात खांब किंवा केबल टाकली जात असल्यामुळे सदर कंपनीस शासनाने दिलेले परवानगी रद्द करावा व ग्रामीण व शहरी भागात एम.एस.ई.बी.ला परवानगी द्यावी असा ठराव अध्यक्ष, जिल्हा परिषद, ठाणे यांनी माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, त्यानुसार सदर कंपनीवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

आवश्यकतेनुसार ज्या ठिकाणी भूमिगत केबल टाकायची असल्यास ग्राहकांच्या/ग्रामपंचायतीच्या/जिल्हा परिषद किंवा महानगरपालिकेच्या संमतीने केबल टाकण्यात येते. विद्युत खांब रात्री न टाकता संबंधित व्यक्ती किंवा संस्था यांना पूर्वसूचित केले जाते आणि आवश्यकतेनुसार असलेली परवानगी/नाहरकत घेण्यात येते. तसेच काम करते वेळेस शेतकऱ्यांचे नुकसान होणार नाही याची काळजी घेतली जाते.

- (२) मे. टोरन्ट पॉवर कंपनीस शासनाने दिलेली परवानगी रद्द करावी अशा आशयाचा ठराव जिल्हा परिषद, ठाणे यांनी त्यांच्या दिनांक १२.०४.२०१८ च्या स्थायी समितीच्या सभेत मंजूर केला आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईमधील गोराई येथील आदिवासी पाडे मुलभूत सुविधापासून वंचित असल्याबाबत

- (२०) ११९१७३ (२७-०७-२०१८). श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईमधील गोरार्ड येथील जामझाड पाडा, बाबर पाडा, छोटी डोंगरी पाडा व डोंगरी पाडा या पाड्यावरील ७० कुटुंबाची माहिती शासनाकडे उपलब्ध नसल्याने उक्त पाड्यांना वीज व पाण्याची सुविधा अद्याप पोहचली नसल्याची बाब दिनांक ७ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या आदिवासी पाड्यातील रहिवाशांना मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने अद्यापपर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, असल्यास, त्याचा तपशिल काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (०६-०५-२०१९) : (१) व (२) गोरार्ड येथील जामझाड पाडा येथे नवीन वीज जोडण्यासाठी अदानी इलेक्ट्रीसिटी मुंबई लिमिटेड यांचा सबस्टेशनच्या जागेसाठीचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी मुंबई यांच्याकडे विचाराधीन आहे. सदर प्रकरणी काही कालावधी लागण्याची शक्यता असल्याने जिल्हाधिकारी, मुंबई यांनी दि. ४.०८.२०१८ च्या आदेशान्वये अदानी इलेक्ट्रीसिटी मुंबई यांना भूमिगत विद्युत केबल टाकण्याकरिता ना हरकत परवानगी देण्यात आली आहे. सदर आदेशामध्ये ५२ घरांना वीज जोडणी देण्याबाबत आदेशित केले आहे. त्यानुसार वीजपुरवठा करण्यात येत आहे.

गोरार्ड गावातील काही आदिवासी पाड्यांना सध्या जलवाहिनीद्वारे पाणी पुरवठ्याची सुविधा उपलब्ध आहे. गोरार्ड येथील जामझाड पाडा, बाबर पाडा, छोटी डोंगरी पाडा व डोंगरी पाडा हे भाग अतिशय दुर्गम असल्यामुळे व तेथे जलवाहिन्यांचे जाळे उपलब्ध नसल्याने सद्यः स्थितीत जलवाहिनीद्वारे पाणीपुरवठा होत नाही. यास्तव, तेथे कुपनलिकेद्वारे पाणी पुरवठा करण्याचे प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगाव (जि.नाशिक) येथे विज वितरणाचे काम खाजगी कंपनीला देण्याचा घेतलेला निर्णय

(२१) ११९३५३ (२८-०७-२०१८). श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालेगाव (जि.नाशिक) येथे विज वितरणाचे काम खाजगी कंपनीला देण्याच्या घेण्यात आलेल्या निर्णयाला स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांनी विरोध केलेला असतानाही महावितरण खासगी कंपनीला काम देत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खासगी कंपनीला विज वितरणाचे काम देण्यात येऊ नये याकरीता स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. ऊर्जा मंत्री यांना दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

भारतीय विद्युत अधिनियम, २००३ मधील कलम १४ (७) अन्वये वीज वितरण परवानाधारक कंपनीचे परिक्षेत्रातील ज्या भागांमध्ये वीज वितरण हानी ४०% पेक्षा जास्त आहे अशा भागांचा वीज वितरण कारभार सांभाळण्यासाठी फ्रॅन्चाइझी नियुक्ती करण्याची तरतूद आहे.

मालेगांव शहराची वीज वितरण हानी सन २०१६-१७ या वर्षी ४६% असल्याने इ-निविदा प्रक्रियेद्वारे त्या क्षेत्राकरिता फ्रॅन्चाइझीची निवड करण्यात आली आहे.

(२) सदर निवेदन दिनांक १९.४.२०१८ रोजी मा. मंत्री, ऊर्जा कार्यालयास प्राप्त झाले आहे.

(३) मालेगांव शहराची वीज वितरण हानी सन २०१६-१७ या वर्षी ४६% असल्याने इ-निविदा प्रक्रियेद्वारे त्या क्षेत्राकरिता फ्रॅन्चाइझीची निवड करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्ह्यासह राज्यातील शेती पंपाच्या वीज जोडण्या देण्यासाठी
कालबद्ध कार्यक्रम राबविण्याबाबत**

(२२) १२१९७७ (२८-०७-२०१८). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यासह राज्यातील शेती पंपाच्या वीज जोडण्या देण्यासाठी कालबद्ध कार्यक्रम राबवून माहे जुलै, २०१८ पर्यंत प्रलंबित वीज जोडण्या देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात किती कृषी पंप प्रलंबित आहेत व त्यांना वीज कनेक्शन देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) व (२) राज्यात मार्च, २०१८ अखेर पैसे भरून प्रलंबित असलेल्या २,२४,७८५ कृषीपंप ग्राहकांना उच्चदाब प्रणाली (HVDS) योजनेअंतर्गत कोल्हापूर जिल्ह्यातील १०४०२ संभाव्य कृषीपंप ग्राहकांना वीज जोडणी देणे नियोजित असून कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भूम (जि.उस्मानाबाद) येथील महावितरण कार्यालयात विद्युत साहित्य अपुरे पडत असल्याबाबत

(२३) १२२२३८ (२८-०७-२०१८). श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भूम (जि.उस्मानाबाद) येथील महावितरण कार्यालयात विद्युत साहित्य फ्युज वायर, केबल हॉर्न वायर, पक्कड डीपी ऑईल असे साहित्य अपुरे असल्याने याचा त्रास ग्राहकांना होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महावितरण कार्यालय, भूम यांच्याकडून वरिष्ठ कार्यालयात साहित्याच्या मागणीसाठी वारंवार लेखी पाठपुरावा करण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) महावितरण कंपनीच्या मागणीनुसार पक्कड, स्क्रू ड्रायव्हर, झुला, टुल बॅग, हॅन्ड ग्लोव्हज इत्यादी साहित्य व रोहित्राला लागणारे ऑईल ई-निविदेद्वारे खरेदी केले असून ऑगस्ट, २०१८ मध्ये विद्युत कर्मचाऱ्यांना देण्यात आले आहे. तर उर्वरित साहित्य खरेदीसाठी लातूर परिमंडल स्तरावर निविदा काढण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशी तालुक्यातील (जि.उस्मानाबाद) पिके पाणी व विद्युत पुरवठ्याअभावी जळून गेल्याबाबत

(२४) १२२२६७ (२८-०७-२०१८). श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशी तालुक्यातील (जि.उस्मानाबाद) पिके त्या परिसरात विहिरीवर बसविण्यात आलेली वीज कंपनीचा डिपी वारंवार जळत असल्याने तसेच नवीन डिपी बसविण्यासाठी किमान तीन आठवडे लागत असल्याने पाणी व विद्युत पुरवठ्याअभावी जळून गेल्याच्या तक्रारी अनेक शेतकऱ्यांनी संबंधितांकडे केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यात काय आढळून आले आहे व त्यानुसार याप्रकरणी शासनाने डिपी तातडीने दुरुस्त करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) उस्मानाबाद मंडळातील ग्रामीण भागातील रोहित्र नादुरुस्त होणे यामागे रोहित्रावरील अतिभार हे प्रमुख कारण आहे. एप्रिल, २०१७ ते मार्च, २०१८ या कालावधीत वाशी उपविभागामध्ये एकूण २२१ रोहित्रे नादुरुस्त झाली होती, ती वेळेत बदलून देण्यात आली आहेत तर दिनांक १.०४.२०१८ ते २०.१०.२०१८ पर्यंत एकूण ८२ रोहित्रे नादुरुस्त झाली असून सर्व रोहित्रे उपलब्धतेनुसार बदलून देण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य वीज नियामक आयोगाचे कामकाज सदस्यांच्या गणसंख्येअभावी बंद असल्याबाबत

(२५) १२२२९३ (२८-०७-२०१८). श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य वीज नियामक आयोगाचे कामकाज सदस्यांच्या गणसंख्येअभावी मार्चपासून बंद असल्याने महावितरणच्या वीज दरवाढ प्रस्तावासह अनेक याचिकांवरील सुनावणी प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वीज दरवाढ रखडल्यास प्रलंबित कालावधीसाठी बँकांच्या आधारभूत व्याजदरानुसार (बेस रेट) दरवाढीच्या रकमेवर व्याज आकारले जात असल्याने राज्यातील वीजग्राहकांवर नाहक या सव्याज वीज दरवाढीपोटी किमान २२५ कोटी रुपयांचा अतिरिक्त बोजा पडत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नियामक आयोगाच्या अनियमिततेचा ग्राहकांना आर्थिक भार सोसावा लागणार असल्याने याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगातील दोन तत्कालिन सदस्य मे, २०१८ मध्ये निवृत्त होणार असल्याने माहे एप्रिल व मे, २०१८ मध्ये आयोगाकडून नवीन सुनावण्या घेण्यात आल्या नाहीत, परंतु या कालावधीत निकालासाठी राखून ठेवलेल्या याचिकांवर निकाल जाहीर करण्याचे काम आयोगाने सुरुच ठेवले होते. माहे जून, २०१८ मध्ये आयोगावर दोन नवीन सदस्यांची निवड झाल्यानंतर, आयोगाची सुनावण्या घेणे व निकाल देणे ही दोन्ही कामे सुरुच आहेत.

महावितरणने वीज दर पुर्ननिश्चितीसाठी करता सादर प्रकरण क्र.१९५/२०१७ अंतर्गत सुधारीत प्रस्ताव दिनांक ४ जुलै, २०१८ रोजी आयोगासमोर सादर करण्यात येऊन दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१८ रोजी आयोगाने अंतिम आदेश पारीत केला आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विटा (जि.सांगली) येथील बोडरे व कदम वस्ती परिसरात अचानक विजेचा
उच्चदाब वाढल्याने घरगुती उपकरणे जळाल्याबाबत**

(२६) १२५२७८ (२८-०७-२०१८). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विटा (जि.सांगली) येथील बोडरे व कदम वस्ती परिसरात अचानक विजेचा उच्चदाब वाढल्याने सुमारे ४० घरगुती उपकरणे जळाल्याची घटना माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये घडली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त घटनेमुळे सुमारे दोन ते अडीच लाख रुपयांचे नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(४) तदनुसार घरगुती उपकरणे जळून नुकसान झालेल्यांना महावितरणकडून नुकसान भरपाई देण्यात येणार आहे काय, नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

दिनांक १४.०४.२०१८ रोजी बोडरे कदम वस्ती परिसरास वीज पुरवठा करणाऱ्या लघुदाब वाहिनीवर वादळी वाऱ्यामुळे नारळाची फांदी पडून वीज पुरवठा बंद झाल्याची तक्रार प्राप्त झाली होती. परंतु सदरील वितरण पेटीतील फ्युज वितळल्याचे आढळले. तसेच घरगुती उपकरणे जळाल्याबाबतची लेखी तक्रार महावितरण कार्यालयास दिनांक १२.०६.२०१८ रोजी प्राप्त झाली.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) विद्युत निरीक्षक, मिरज यांच्याद्वारे दिनांक २१.०६.२०१८ रोजी करण्यात आलेल्या चौकशीत जळीताचे नेमके कारण निश्चित करता येत नसल्याचे कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आदिवासी अनुदानित आश्रमशाळांतील सुरक्षा रक्षकांना शासकीय आश्रमशाळेतील
सुरक्षा रक्षकांप्रमाणे वर्ग-४ ची वेतनश्रेणी देण्याबाबत.**

(२७) १२६१८० (२६-०७-२०१८). श्री.एकनाथराव खडसे (मुक्ताईनगर) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुदानित आश्रमशाळांतील सुरक्षा रक्षकांना सध्या दरमहा पाच हजार रुपये मानधन देण्यात येत असून सुरक्षा रक्षक हे पद आश्रमशाळेत २४ तास निवासी असल्याने या मानधनात बऱ्याच आश्रमशाळांमध्ये सुरक्षा रक्षक या पदावर काम करण्यास कोणी इच्छुक नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कामगार विभागाच्या निकषानुसार सुरक्षा रक्षकांना रुपये १३,०००/- इतके मानधन देण्यात यावे असे सूचविले असून सर्वोच्च न्यायालयाने कंत्राटी कामगारांना वर्ग-४ च्या धर्तीवर वेतन देण्यात यावा असा निर्णय दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १ मार्च, २०१८ रोजी निवेदनाव्दारे मागणी केल्यानुसार शासनाने मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी घेतलेल्या बैठकीत सुरक्षा रक्षकांचे मानधन वाढविण्याबाबतचा प्रस्ताव वित्त विभागास व मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात यावा असा निर्णय दिला असून याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (१७-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) कामगार विभागांतर्गत सुरक्षारक्षक यांना बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्हा वगळून इतर ठिकाणी सुमारे १२,०००/- एकत्रित वेतन देण्यात येते, असे अभिप्राय कामगार विभागाने दिले आहेत.

(३) मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी घेतलेल्या बैठकीत सुरक्षारक्षकांचे मानधन वाढविण्याबाबतचा प्रस्ताव वित्त विभाग व मंत्रिमंडळास सादर करण्यात यावा, असा निर्णय घेण्यात आला.

सादर निर्णयाच्या अनुषंगाने अनुदानित आश्रमशाळांमधील सुरक्षा रक्षकांचे मानधन वाढविण्याबाबतचा मंत्रिमंडळ प्रस्ताव वित्त विभागास दिनांक २९.११.२०१८ रोजी सादर केला असून वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांची पुर्तता करून सादर प्रस्ताव पुन्हा वित्त विभागास सादर करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महावितरण कार्यालयाच्या ई-मेल आयडीवरील ग्राहकांच्या तक्रारींची पाहणी
संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकडून होत नसल्याबाबत**

(२८) १२६६२३ (०७-१२-२०१८). श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महावितरणने आपला कारभार 'पेपरलेस' करून त्याला चालना देण्यासाठी अनेक सेवा ऑनलाईन केल्या असून कार्यालयाच्या ई-मेल आयडीवर ग्राहकांनी आपल्या तक्रारी त्यावर पाठवण्याचे आवाहन केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ई-मेल वरील तक्रारींची पाहणी संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकडून होत नसल्याची तक्रार ग्राहकांनी व्यवस्थापकीय संचालकांकडे माहे ऑगस्ट, २०१८ च्या सुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ई-मेल वरील तक्रारींची पाहणी संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकडून होण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे वा याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

महावितरणच्या लघुदाब ग्राहकांकरिता ऑन-लाईन सेवा प्रदान करण्याच्या दृष्टीने मध्यवर्ती ग्राहक सेवा केंद्र, कार्यालयाचा ई-मेल आयडी, ट्विटर, प्रत्यक्ष अर्ज सादर करणे, ग्राहक संबंध व्यवस्थापक (CRM) व उच्चदाब ग्राहकांसाठी मदत कच्चा (help desk) अशी ऑन-लाईन सेवा उपलब्ध करण्यात आलेल्या आहेत.

(२) हे खरे आहे.

(३) ग्राहकांच्या सर्व स्त्रोतातून प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींची पाहणी व निपटारा होण्याच्या दृष्टीने महावितरणने ठाणे, जि. ठाणे येथे मध्यवर्ती ग्राहक सेवा केंद्र सुरु केले असून या केंद्राद्वारे प्राप्त ग्राहकांच्या तक्रारी संबंधी उपविभाग/ विभागाकडे पाठविण्यात येतात व त्या तक्रारींचा पाठपुरावा वेळोवेळी संबंधित उपविभाग/ विभागांकडून घेण्यात येतो. तसेच ग्राहकांच्या तक्रारीचे निरसन झाल्यास ग्राहकांकडून संबंधित तक्रारीविषयी अभिप्राय (feed back) मागविण्यात येतो.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात ग्रामीण भागाबरोबरच शहरी भागातही महावितरणची
वीज गळती होत असल्याबाबत**

(२९) १२६६९४ (०६-१२-२०१८). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (चांदिवली पूर्व), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात ग्रामीण भागाबरोबरच शहरी भागातही महावितरणची वीज गळती ही बेस्ट आणि टाटा पावरच्या तुलनेत दुपटीहून अधिक असल्यामुळे त्यांना तीन हजार कोटी रुपयांपर्यंत आर्थिक नुकसान सहन करावे लागत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर वीज गळतीचा भार वीजग्राहकांवर येत असल्याने ग्राहकांमधून असंतोष व्यक्त होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर वीज गळती रोखण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, कार्यवाहीचे स्वरूप काय आहे व नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

मा.महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने ठरवून दिलेल्या वीज वितरण हानीच्या गेल्या दोन वर्षातील उद्दीष्टापेक्षा प्रत्यक्षात वितरण हानी कमी राखण्यात आली आहे. महावितरणच्या कार्यक्षेत्रातील मुंबई उपनगरीय भागात वीज गळती ८% च्या जवळपास आहे व ही हानी मुंबईतील बेस्ट व अदानी कंपनीच्या तुलनेत समकक्ष आहे. तसेच राज्यातील महावितरणमधील ४८ विभागामध्ये व १७ टाऊनमध्ये सरासरी वाणिज्यिक वितरण हानी ही १०% पेक्षा कमी आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) वितरण प्रणाली सुधारणा करून तांत्रिक हानी कमी करण्याच्या दृष्टीने नवीन उपकेंद्रे उभारणी, उपकेंद्राची क्षमतावाढ करणे, नवीन उच्चदाब/लघुदाब वाहीन्या, नवीन रोहीत्र उभारणी, वीज चोरी शोधण्यासाठी कायम स्वरुपी फिरती पथके नेमण्यात येऊन त्याद्वारे वीज चोरी करणाऱ्यांवर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कायमस्वरुपी वीज पुरवठा खंडित केलेल्या ग्राहकांकडून

वीज देयकांची वसुली करण्याबाबत

(३०) १२७३५५ (०६-१२-२०१८). श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कायमस्वरुपी वीज पुरवठा खंडित केलेल्या ९७ हजार औद्योगिक ग्राहकांकडे ८६९ कोटींची वीज देयकांची थकबाकी असल्याची बाब दिनांक २६ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ही थकबाकी वसूल करण्यासाठी महावितरणने दिनांक १ जूनपासून अभय योजना जाहीर करून त्याअंतर्गत थकबाकीदार ग्राहकांनी वीज बिलाची मूळ रक्कम भरल्यास थकित ८६९ कोटी रक्कमेतील व्याज व दंडाचे मिळून २३१ कोटी रुपये माफ केले जाणार होते, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, माहे ऑगस्ट अखेरपर्यंत या योजनेअंतर्गत किती रकमेची थकबाकी वसूल झाली आहे,
- (४) उर्वरित थकबाकी रक्कम वसूलीसाठी महावितरणने कोणती कार्यवाही केली वा करण्या येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

माहे मे, २०१८ अखेर कायमस्वरूपी वीज पुरवठा खंडीत असलेले एकूण थकबाकीदार ९९,०४६ एवढी ग्राहक संख्या असून, मूळ थकबाकीची रक्कम रु. ६९६.१० कोटी व व्याजाची रक्कम रु. २५८.६३ कोटी एवढी आहे.

(२) अंशतः खरे आहे. महावितरणच्या अभय योजनेअंतर्गत मूळ थकबाकीची रक्कम भरल्यास दंड व व्याजाची रक्कम माफ करण्याचे नमूद आहे.

(३) माहे ऑगस्ट, २०१८ पर्यंत सदर योजनेत ४६७ लघुदाब ग्राहक व तसेच ७० उच्चदाब ग्राहकांनी सहभाग घेतला होता. त्यांच्याकडून रु. ८.४५ कोटी वसूल करण्यात आले असून, व्याज व दंडाची रक्कम रु.२.८८ कोटी महावितरणकडून माफ करण्यात आलेली आहे.

(४) उर्वरित थकबाकी वसूलीसाठी महावितरण तर्फे कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

ठाण्यातील खोपट येथे एका युवकाचा जाहिरातीच्या होर्डिंगच्या विजेचा पुरवठा बस थांब्याला लागल्याने झालेला मृत्यु

(३१) १२७९८४ (०७-१२-२०१८). श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाण्यातील खोपट येथील महापालिकेच्या बस थांब्यावर बसलेल्या एका युवकाचा जाहिरातीच्या होर्डिंगचा विजेचा पुरवठा बस थांब्याला लागल्याने त्याचा जागीच मृत्यू झाल्याची बाब दिनांक ४ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर विषयी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले,
- (३) असल्यास, त्यानुसार दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे. दिनांक ८.१०.२०१८ रोजी श्री.दोस मोहम्मद फरीद मोहम्मद बालवर हे खोपट येथे ठाणे महानगर परिवहन यांच्या स्टेनलेस स्टील पासून बनविलेल्या बस स्टॉपवर बसले असता, बस स्टॉपवरील जाहिरातीच्या होर्डिंगसाठी दिलेल्या विद्युत मीटरला येणाऱ्या सर्विस केबलच्या उघड्या विद्युत वाहकाचा संपर्क मीटरच्या लोखंडी पेटिशी आल्याने सदर मीटर पेटि व स्टेनलेस स्टील बसस्टॉप विद्युत भारीत झाला. सदर अपघाताप्रकरणी विद्युत निरीक्षक, ठाणे यांचेमार्फत चौकशी करण्यात आली आहे. अपघातग्रस्त व्यक्ती विद्युत भारीत बसस्टॉपच्या संपर्कात आल्याने त्यांना विजेचा धक्का बसून प्राणांतिक अपघात घडला.

(३) सदर अपघात ज्या कार्यक्षेत्रात घडला आहे, त्या कार्यक्षेत्रातील संबंधित अधिकारी अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता, पॉवर हाऊस उपविभाग, ठाणे व सहाय्यक अभियंता, उथळसर शाखा, पॉवर हाऊस उपविभाग, ठाणे यांना कारणे दाखवा नोटीस बजाविण्यात आलेली आहे. तसेच सदर मृत पावलेली व्यक्तीचे नातेवाईक अथवा कायदेशीर वारस यांचेकडून नुकसान भरपाईसाठी अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर नुकसान भरपाई देण्याबाबतची उचित कार्यवाही करण्याचे नियोजित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासाठी महावितरण कंपनीकडे विजेच्या
विविध कामांसाठी प्राप्त झालेल्या निधीबाबत**

(३२) १२८०३८ (०४-१२-२०१८). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासाठी महावितरण कंपनीकडे सन २००८ - २००९ ते सन २०१७ - २०१८ या आर्थिक वर्षात विविध प्रकारच्या वीज जोडण्या, नवीन विद्युत खांब बसविणे, नवीन डीपी बसविणे, विद्युत तारा बदलणे इत्यादी कामांसाठी (आस्थापना व कार्यालयीन खर्च वगळून) प्रतिवर्षी शासनाकडून किती निधी प्राप्त झाला आहे,

(२) असल्यास, शासनाकडून प्रती आर्थिक वर्षात प्राप्त झालेल्या सदरहू निधीतून प्रतिवर्षी उपरोक्त कामांसाठी प्रत्यक्षात किती रक्कम खर्च करण्यात आली आहे,

(३) तसेच उक्त कामांसाठी शासनाकडून प्रतिवर्षी कोट्यवधी रुपये प्राप्त झालेले असतानाही अनेक कामे झालेली नसल्यामुळे प्राप्त झालेल्या निधीपैकी कोट्यावधी रुपयांचा निधी शासनाकडे परत पाठविण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्राप्त झालेला निधी संपूर्णतः खर्च न होण्याची कारणे काय आहेत,

(५) असल्यास, प्रतिवर्षी शासनाकडे मोठ्याप्रमाणावर निधी परत करावा लागल्याप्रकरणी संबंधितावर जबाबदारी निश्चित करून त्यांच्याविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) व (२) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासाठी विविध योजनेअंतर्गत सन २००८-०९ ते सन २०१७-१८ या वर्षामध्ये विविध प्रकारच्या वीज जोडण्या, नवीन विद्युत खांब बसविणे, नवीन डीपी बसविणे, विद्युत तारा बसविणे इ. करिता एकूण रु.१०३.५५ कोटी इतका निधी प्राप्त झाला आहे. व एकूण रु.८३.८० कोटी इतका खर्च झाला आहे.

रु.११.०२ कोटी (सन २००८-०९) यात कृषी अनुशेष, जिल्हा वार्षिक योजना, उच्चदाब वितरण प्रणाली योजना, राजीव गांधी ग्रामीण विद्युतीकरण योजना, एकात्मिक विकास योजना, पं. दिनदयाळ उपाध्याय ग्राम ज्योती योजना, पायाभूत आराखडा-२ अंतर्गत एकूण

(वर्षनिहाय) रु.२८.४५ कोटी (सन २००८-०९), रु.३ कोटी (सन २००९-१०), रु.०.२९ कोटी (सन २०११-१२), रु.१.५७ कोटी (सन २०१५-१६), रु.५१.५१ कोटी (सन २०१६-१७) व रु. १९.१७ कोटी (सन २०१७-१८) उपलब्ध करण्यात आले आहेत. तसेच एकूण (वर्षनिहाय) रु. २०.०२ कोटी (सन २००८-०९), रु.५.६५ कोटी (सन २००९-१०) रु.१.०२ कोटी (सन २०१०-११), रु. १.३८ कोटी (सन २०११-१२), रु.०.९६ कोटी (सन २०१२-१३), रु.०.४१ कोटी (सन २०१४-१५), रु.१.५७ कोटी (सन २०१२-१३), रु.५०.७९ कोटी (सन २०१६-१७) व रु.१.०२ कोटी (सन २०१७-१८) मध्ये खर्च झाला आहे. सन २०१७-१८ या वर्षात उच्चदाब वितरण प्रणाली योजनेअंतर्गत प्राप्त रु. १६.४० कोटी हे या कामासाठी निविदा प्रक्रियेअंती खर्च नियोजित असून त्याच वर्षात रु. १.७५ कोटी रक्कम इतर कामाकरिता उपलब्ध करण्याकरिता जिल्हा विकास नियोजन मंडळाकडे पत्रव्यवहार सुरु आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हयातील वन हक्क जमिनीची प्रकरणे निकाली काढण्याबाबत

(३३) १२८५८९ (०७-१२-२०१८). श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हयातील आदिवासी तालुक्यातील वन हक्क जमिनीची हजारो प्रकरणे प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वन हक्क जमिनीची प्रकरणे त्वरित निकाली काढण्यात यावी, आदिवासी समाजाला अन्न सुरक्षा योजनेचा लाभ मिळावा यासाठी हजारो आदिवासींनी भिंवडी उपविभागीय कार्यालयावर मोर्चा काढला होता, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वन हक्क कायद्यांतर्गत आदिवासींना त्यांच्या जमिनी मिळवून देण्याबाबत व आदिवासींना अन्न सुरक्षा योजनेचा लाभ मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०६-०५-२०१९) : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ अंतर्गत ठाणे जिल्हयामध्ये १५,४६२ इतके दावे प्राप्त झालेले आहेत. त्यापैकी ५९१८ दावे मान्य केले असून ६६६१ दावे अमान्य केले आहेत. एकूण ५९१८ दाव्यांमध्ये ७०७६.८४ एकर वन जमिनीचे दावेदारांना वनहक्क (टायटल डीड्स) मंजूर करण्यात आले आहेत.

दि. २८ फेब्रुवारी, २०१९ अखेरपर्यंत एकूण २८८३ इतके दावे/अपिले ठाणे जिल्हयातील उपविभागीय स्तरीय वनहक्क समितींकडे प्रलंबित असून मे, २०१९ अखेर अंतिम निर्णय घेण्याची तजवीज जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीने ठेवली आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ अंतर्गत वनहक्क दावे व अपिले यांचा कालबद्ध निपटारा करण्यासाठी आदिवासी विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्र. वहका-२०१८/प्र.क्र.४३/का.१४, दि.११ मे, २०१८ अन्वये विशेष "वनमित्र मोहिम" राबविण्यात येत आहे. सदर वनमित्र मोहिमेअंतर्गत ठाणे जिल्हयातील प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्याचे काम सुरु आहे.

राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा योजनेअंतर्गत अंत्योदय अन्न योजनेतील शिधापत्रिका धारक दुर्गम आदिवासी /कातकरी यांना प्रतिमाह प्रतिशिधापत्रिका २५ किलो तांदूळ व १० किलो गहू या परिमाणात प्रतिकिलो रु. ३/- या दराने तांदूळ व प्रतिकिलो रु. २/- या दराने गहू वितरीत करण्यात येत आहे. मा.न्यायालयाने दिलेल्या सुचनांनुसार आदिम व आदिवासी जनतेला सामावून घेण्याकरिता सर्व आदिवासींना अंत्योदय योजनेच्या शिधापत्रिका देण्यात आल्याचे जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पूर्ण दाबाने व अखंडीत वीजपूरवठा करणाऱ्या हाय व्होल्टेज
डिस्ट्रीब्युशन (HVDS) योजनेबाबत**

(३४) १२९४०३ (०६-१२-२०१८). श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्हयामध्ये गेल्या ३ ते ४ वर्षांपासून विहिरीवरील वीज पंपांसाठी पैसे भरूनही अद्यापपर्यंत जोडण्या न मिळालेल्या शेतकऱ्यांना दिनांक १५ ऑगस्ट, २०१८ पासून हाय व्होल्टेज डिस्ट्रीब्युशन सिस्टिम (HVDS) योजनेखाली वीज जोडण्या देण्यास प्रारंभ झाला आहे काय,

(२) असल्यास, त्यासाठी ठेकेदाराची नेमणूक केली आहे काय,

(३) असल्यास, सोलापूर जिल्हयामध्ये या योजनेखाली आतापर्यंत किती शेतकऱ्यांना वीज जोडण्या देण्यात आल्या आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

सोलापूर जिल्हयामध्ये उच्चदाब वितरण प्रणाली (HVDS) योजनेअंतर्गत ३१ मार्च, २०१८ अखेर पैसे भरून प्रलंबित असलेल्या ११,९२० कृषीपंपाना वीज जोडणी देण्याच्या कामास माहे नोव्हेंबर, २०१८ पासून सुरुवात झाली आहे.

(२) सोलापूर जिल्हयामध्ये ३१ मार्च, २०१८ अखेर पैसे भरून प्रलंबित असलेल्या ११,९२० कृषीपंपाना वीज जोडणी देण्याकरिता शाखानिहाय एकूण ४९ आंशिक टर्नकी (Partial Turnkey) निविदा काढण्यात आल्या आहेत. त्यापैकी ४६ कार्यादेश देण्यात आले असून त्याकरिता कंत्राटदारांची नेमणूक करण्यात आली आहे व उर्वरित ३ निविदा करिता कंत्राटदार नेमण्याची प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे.

(३) सोलापूर जिल्ह्यामध्ये उच्चदाब वितरण प्रणाली (HVDS) योजनेअंतर्गत आतापर्यंत दोन शेतकऱ्यांना वीजपुरवठा देण्यात आला आहे व उर्वरित शेतकऱ्यांना वीजपुरवठा करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

भिवंडी (जि.ठाणे) येथे विद्युत वितरण नियंत्रण समिती गठीत करण्याबाबत

(३५) १२९४२२ (०६-१२-२०१८). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने ग्राहक आणि महावितरण कंपनी यांच्यामध्ये सुसंवाद व समन्वय साधण्याच्या दृष्टीने महापालिका क्षेत्रात विधानसभा मतदार संघ निहाय विद्युत वितरण नियंत्रण समिती गठीत करण्याचे आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, असे असतांना भिवंडी शहरात टोरंट पॉवर कंपनीला सहाय्य करणेसाठी आणि शहरात समिती गठीत होवू नये म्हणून व्यवस्थापकीय संचालकांनी ऊर्जा व कामगार विभागाच्या प्रधान सचिवांना दिशाभूल करणारी माहिती पत्राद्वारे दिल्याचे माहे जुलै, २०१८ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार पुढे संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१७-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. महावितरणकडून फ्रॅचॅन्चाईझी क्षेत्रात विद्युत वितरण व नियंत्रण व्यवस्था कशी असावी याबाबतचा मार्गदर्शन मिळणेचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला असून तो विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील करवाडी शिवारात रोही या प्राण्यांचा वीज कंपनीच्या निष्काळजीपणामुळे झालेला मृत्यु

(३६) १२९६२२ (०७-१२-२०१८). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील करवाडी शिवारात 'रोही' या पाच प्राण्यांचा मृत्यू वीज वितरण कंपनीच्या निष्काळजीपणामुळे झाल्याचे प्राथमिक चौकशीत स्पष्ट झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार दोषी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) : (१) दिनांक ०९.०९.२०१८ रोजी कळमनुरी (जि.हिंगोली) येथे रात्री १२.३० वाजण्याच्या सुमारास चार (०४) रोही (वन्यप्राणी) महावितरण कंपनीच्या तुटून पडलेल्या वीज भारीत तारेच्या संपर्कात आल्याने मृत्यू पावले, असे निदर्शनास आले आहे.

(२) सदर अपघात प्रकरणी विद्युत निरीक्षक, हिंगोली यांच्यामार्फत दिनांक २१.०९.२०१८ रोजी चौकशी करण्यात आली आहे.

चौकशीत महावितरण कंपनीने वीज संचमांडणीची योग्य ती देखभाल, दुरुस्ती न केल्यामुळे सदर अपघातास महावितरण कंपनी जबाबदार असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

विद्युत निरीक्षक, हिंगोली कार्यालयामार्फत दिनांक २२.१०.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये महावितरण कंपनीस वीज संचमांडणीतील दोष निवारणासाठी जापन देण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी तालुक्यातील आदिवासी वनहक्क जमिनींचे दावे निकाली काढणे व अन्न सुरक्षा योजनेचा लाभ देण्याबाबत

(३७) १२९६८८ (०६-१२-२०१८). श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवंडी तालुक्यातील आदिवासी वनहक्क जमिनींचे दावे निकाली काढणे व अन्न सुरक्षा योजनेचा लाभ देण्याबाबत माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्या सुमारास श्रमजीवी संघटनेने उपविभागीय अधिकारी भिवंडी कार्यालयावर धडक मोर्चा काढला होता, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाचे माहे डिसेंबर, २०१७ पर्यंतच वनहक्क जमिनींचे प्रलंबित दावे निकाली काढण्याचे धोरण असताना अद्याप दावे निकाली काढले गेले नाहीत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, श्रमजीवी संघटनेने निवेदनाद्वारे केलेल्या मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०६-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ अंतर्गत दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१९ अखेरपर्यंत भिवंडी तालुक्यामध्ये एकूण १०,९०३ इतके वैयक्तिक वनहक्क दावे ग्रामसभेकडे प्राप्त झालेले आहेत. त्यापैकी भिवंडी उपविभागस्तरीय वनहक्क समितीकडे प्राप्त झालेल्या ७००१ इतक्या दाव्यांपैकी भिवंडी उपविभाग स्तरीय समितीने २८६ इतके दावे मान्य केलेले असून ४०६३ इतके अमान्य केलेले आहेत तर २६५२ इतके दावे प्रलंबित आहेत. भिवंडी उपविभागस्तरीय वनहक्क समितीकडे प्राप्त झालेले दावे व अपिलांपैकी ४३४९ इतके दावे व अपिले ठाणे जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीकडे पुढील निर्णयासाठी पाठविलेले आहेत. ठाणे जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीकडे प्राप्त झालेल्या ४३६० इतके दावे व अपिलांपैकी ठाणे जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीने २२९ इतके दावे/अपिले मान्य केलेले असून ४१२० इतके अमान्य केलेले आहेत तर ११ दावे/अपिले पुर्ननिर्णयासाठी भिवंडी उपविभागस्तरीय वनहक्क समितीकडे पाठविलेले आहेत.

उपरोक्तप्रमाणे भिवंडी उपविभागस्तरीय वनहक्क समितीकडे दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१९ अखेरपर्यंत २६६३ इतके दावे प्रलंबित असून सदर दाव्यांची पडताळणी सुरु आहे.

(३) श्रमजीवी संघटनेने दिलेल्या निवेदनाच्या अनुषंगाने वैयक्तिक वनहक्क दाव्यांमधील त्रुटीची पुर्तता करण्याच्या अनुषंगाने ग्रामसभेकडे दावे पाठविण्यात आले आहेत. सदर दावे प्राप्त होताच उपविभागीय स्तरीय समितीच्या सभेत निर्णय घेऊन अंतीम निर्णयासाठी जिल्हास्तरीय समितीकडे सादर करण्याची तजवीज ठेवण्यात आल्याचे उपविभागीय अधिकारी भिवंडी यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आवळी (ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर) येथे विद्यालयाच्या क्रीडांगणात
असलेला धोकादायक विद्युत खांब**

(३८) १२९९५६ (०५-१२-२०१८). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आवळी (ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर) येथील छत्रपती शिवाजी विद्यालयाच्या क्रीडांगण आवारात मध्यभागी उच्च दाबाच्या विद्युत वाहिनीचा खांब असून या खांबाच्या आधारासाठी दोन्ही बाजूला तारा रोवल्या आहेत, हे खरे आहे काय ,

(२) असल्यास, सदर खांब व आधार तारांमुळे विद्यार्थ्यांना विद्यालयात ये-जा करण्यासाठी अडथळा होत असून अनेक विद्यार्थी तारेत पाय अडकून जखमी झाले आहेत तसेच वादळ वाऱ्यामुळे ठिणग्या पडण्याचे प्रकार झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने येथील विद्यालयाच्या क्रीडांगण आवारातील विजेचा खांब त्वरित काढण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१५-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही. मौजे आवळी, ता. पन्हाळा, जिल्हा कोल्हापूर येथील छत्रपती शिवाजी विद्यालयाच्या क्रिडांगण आवारात मध्यभागी लघुदाबाच्या विद्युत वाहीनीचा खांब होता.

(२) हे खरे आहे. सदर खांबामुळे विद्यार्थ्यांना विद्यालयात ये-जा करण्यासाठी अडथळा होत होता.

(३) सदर लघुदाबाच्या विद्युत वाहीनीचा खांब स्थलांतरीत करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माणगांव (जि.रायगड) तालुक्यातील साई मोहल्ल्यातील एका घराला आग लागल्याबाबत

(३९) १३०३४० (०५-१२-२०१८). श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माणगांव (जि.रायगड) तालुक्यातील साई मोहल्ल्यातील रहिवासी रहमत हमजाअली कोडविलकर यांच्या राहत्या घराला माहे ऑगस्ट,२०१८ मध्ये वा त्या सुमारास शॉर्ट सर्किटमुळे आग लागून लाखो रुपयांचे नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आगीमध्ये संपूर्ण घर जळून गेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने या प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार त्यांना आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास,त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

सदर ग्राहकाच्या घरातील अंतर्गत स्विचबोर्डमध्ये झालेल्या स्पर्कींगमुळे आग लागली आहे असा अहवाल विद्युत निरीक्षक, पेण, जिल्हा रायगड यांच्याकडून प्राप्त झाला आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) सदर अपघात प्रकरणाची चौकशी विद्युत निरीक्षक, पेण-रायगड या कार्यालयामार्फत करण्यात आली आहे.

जळीत अपघात हा ग्राहकाच्या घरातील अंतर्गत विद्युत संच माडणीमधील स्वीचबोर्ड मध्ये सतत स्पर्कींग झाल्यामुळे घडला आहे. सदर अपघातास महावितरण कंपनी जबाबदार नसल्यामुळे नुकसान भरपाई देण्यात आली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजा भांबोरा (ता.घाटंजी, जि.यवतमाळ) येथील पारधी, वडार व बंजारा

समाजातील कुटुंबांना जमिनीचे कायम पट्टे देण्याबाबत

(४०) १३०४९९ (३०-११-२०१८). श्री.राजु तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा भांबोरा (ता.घाटंजी, जि.यवतमाळ) येथील पारधी, वडार व बंजारा समाजातील ३२ कुटुंबे सर्वे नं.४३, गट नं.१६०, क्षेत्रफळ १०० हे.९० आर जमिनीवर १९७९ पासून अतिक्रमन करून या जमिनीवर शेतमालाची लागवड करत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शेत जमिनीवर या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह होत असल्याने त्यांना या जमिनीचे कायम पट्टे मिळण्याबाबत माजी पं.स. सदस्य यांनी प्रशासनाकडे पुरावे सादर करून २०१०मध्ये प्रकरण दाखल केले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून उक्त शेतकरी कुटुंबांना जमिनीचे कायम पट्टे देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०६-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

मौजा भांबोरा (ता.घाटंजी, जि.यवतमाळ) येथील पारधी, वडार व बंजारा समाजातील ३१ कुटुंबांनी प्रश्नाधिन जमीनीवर अतिक्रमण केलेले आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) वनहक्क कायदा, २००६ अंतर्गत अतिक्रमण धारकांना कायम पट्टे देण्याबाबत संबंधित ३१ पैकी २९ प्रकरणे उपविभागस्तरीय वनहक्क समितीमार्फत जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीकडे दाखल करण्यात आली आहेत. उर्वरीत २ अतिक्रमण धारकांचा मुत्यु झाल्यामुळे सदर २ प्रकरणे ग्राम वनहक्क समितीने वारस नसल्याने नामंजूर केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाटण या डोंगरी तालुक्यातील प्रलंबित विद्युत विकासाच्या कामांना

आवश्यक असणारा निधी उपलब्ध करून देणेबाबत

(४१) १३०६८२ (०६-१२-२०१८). श्री.शंभूराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महानिर्मिती कंपनीकडून राज्यातील डोंगरी तालुक्यांकरिता विद्युत विकासाची प्रलंबित कामे करण्याकरिता डोंगरी विकास आराखडा तयार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास. पाटण या डोंगरी तालुक्यातील विद्युत विकासाच्या प्रलंबित कामांचा महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनीच्या सातारा विभागाचे अधीक्षक अभियंता यांनी सुमारे ११.२२ कोटी रुपयांचा आराखडा तयार करून तो राज्य शासनाकडे सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा. उर्जामंत्री यांनी पाटण या डोंगरी तालुक्यातील विद्युत विकासाच्या प्रलंबित कामांचा प्रस्ताव महावितरण कंपनीकडून प्राप्त झाला असून तो विचाराधीन असल्याचे म्हटले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्य शासनाने पाटण या डोंगरी भागातील प्रलंबित विद्युत विकासाच्या असलेल्या अडचणी लक्षात घेऊन या आराखड्याला तात्काळ मान्यता देणेसंदर्भात कोणता निर्णय घेतला आहे, अद्यापही निर्णय घेतला गेला नसल्यास निर्णय न घेण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) सातारा जिल्ह्यातील पाटण तालुक्यामधील डोंगरी भागातील विद्युत विकास कामाकरिता रुपये ११.३५ कोटी इतक्या रकमेचा आराखडा तयार करण्यात आला आहे. डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये रुपये १ कोटी इतका निधी पाटण तालुक्याकरिता वितरित करण्यात आला आहे. त्यामध्ये विद्युत विकासाची कामे याचा समावेश आहे.

बासमबा (ता. जि.हिंगोली) या ठिकाणी बसवलेले खांब अतिशय जीर्णअसल्याबाबत

(४२) १३०७२६ (०६-१२-२०१८). श्री.तानाजी मुटकुळे (हिंगोली) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बासमबा (ता.जि.हिंगोली) या ठिकाणी गेल्या १०० वर्षा पूर्वी बसवलेले खांब अतिशय जुने व जीर्ण झाल्यामुळे कोसळून अपघात होण्याची शक्यता असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, परिसरातील नागरिकांच्या जिविताला धोका असून गंभीर प्रश्नावर तात्काळ तोडगा काढण्यात यावा अशी मागणी तेथील जनतेने केली असून याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे. मौजे बासंबा (ता.जि.हिंगोली) मधील खांब पूर्णपणे जीर्ण झालेले नसून वादळी वाऱ्यामुळे लघुदाब वाहीनीचे ८ खांब पडले होते.

(२) मौजे बासंबा गावातील वादळीवाऱ्यामुळे पडलेले ८ खांब बदलण्यात आले असून एलटी स्पेसर बसविण्यात आले आहेत. तसेच वेळोवेळी दुरुस्ती व देखभाल होत असल्यामुळे गावातील नागरिकांना जिविताचा धोका नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कारसा (जि.लातूर) येथील शेती पंपाच्या नवीन रोहित्राचे काम पूर्ण करणेबाबत

(४३) १३०७५९ (०४-१२-२०१८). श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण) सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कारसा (जि.लातूर) येथील लहाडे रोहित्रावर जास्त विद्युतभार येत असल्याने अनेक शेतकऱ्यांचे विद्युत पंप कमी दाबाने विद्युत पुरवठा होत असल्याने बंद राहत आहेत त्यामुळे सदर ठिकाणी नवीन रोहित्राचे काम करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी कार्यकारी अभियंता, महावितरण, लातूर यांच्याकडे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी विशेष पॅकेज अंतर्गत रोहित्राचे काम मंजूर असून लातूर मंडळास किती निधी प्राप्त झाला असून किती कामांना मंजूरी देण्यात आली आहे व किती कामे पूर्ण झाली आहेत तसेच अपूर्ण कामे व सुरु न झालेली कामे किती आहेत,

(३) तसेच सदर मंजूर रोहित्राचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व सदर कामे करण्यास शासनास किती कालावधी लागेल ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) लातूर जिल्ह्यासाठी विशेष पॅकेज १ (२०१५-१६) व विशेष पॅकेज-२ अंतर्गत अनुक्रमे रुपये ५० व रुपये २४ कोटी इतका निधी मंजूर केला होता. या योजनेअंतर्गत १२२४७ कृषीपंप ग्राहकांसाठी १०० के.व्ही.ए.क्षमतेचे ६६६ रोहित्र, ३२८.६ कि.मी. उच्चदाब व २०२४.८२ कि.मी.लघुदाब वाहिनीची कामे प्रस्तावित असून त्यापैकी आतापर्यंत एकूण ६०२ रोहित्र, २६३ कि.मी. उच्चदाब व १६१७ कि.मी.लघुदाब वाहिनीची कामे पूर्ण करण्यात आली असून ८५५७ कृषीपंपांना वीजजोडणी देण्यात आलेली आहे.

(३) सदर रोहित्र उभारणीस दिनांक १३.०३.२०१८ अन्वये तांत्रिक मंजूरी देण्यात आली असून मार्च, २०१८ अखेर पूर्वी मंजूर केलेले कृषीपंप रोहित्रांचे काम अंदाजपत्रकानुसार जेष्ठता यादीप्रमाणे उच्चदाब वितरण प्रणाली योजनेअंतर्गत सुरु असून ते प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सातारा जिल्ह्यात १२४१० तसेच माण व खटाव तालुक्यात ४१७० कृषीपंप जोडण्या प्रलंबित असल्याबाबत

(४४) १३०९०७ (०५-१२-२०१८). श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सातारा जिल्ह्यात १२४१० तसेच माण व खटाव तालुक्यात ४१७० कृषीपंप जोडणी अद्याप दिली गेली नसल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतकऱ्यांची गैरसोय होत आहे हे लक्षात घेता शासनाने जोडणी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

सातारा जिल्ह्यामध्ये माहे मार्च, २०१९ अखेर एकूण ११,५२० शेतीपंप वीज जोडण्यासाठी पैसे भरून प्रलंबित आहेत. त्यापैकी माण तालुक्यामध्ये १,७८३ व खटाव तालुक्यामध्ये २,४२३ शेतीपंप वीज जोडणीकरिता पैसे भरून प्रलंबित आहेत.

(२) सातारा जिल्ह्यातील माण व खटाव तालुक्यातील ३७५७ शेतीपंप ग्राहकांना वीज जोडणी देण्याचे कार्यादेश देण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगांव शहरात वीज यंत्रणेच्या अभावाने उच्च दर्जाची व्यवस्था नसल्याने
दोन तरुणांचा मृत्यू झाल्याबाबत**

(४५) १३११०७ (०६-१२-२०१८). श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगांव शहरात वादळाने वीज तार पडल्याने दोन तरुणांचा होरपळून मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक ८ जून, २०१८ रोजी घडली असून अशा घटना टाळण्यासाठी जळगाव शहरचे लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे दिनांक ९ जून, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधित विभागाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर अपघाताची चौकशी विद्युत निरीक्षक, जळगाव या कार्यालयामार्फत दिनांक ११.०६.२०१८ रोजी करण्यात आलेली आहे. वीज संच मांडणीतील त्रुटीची पूर्तता करणेबाबत अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता, महावितरण कंपनी शहर क्र.१, जळगांव यांना विद्युत निरीक्षक जळगाव कार्यालयाकडून कळविण्यात आले आहे. महावितरण कंपनीद्वारे वारसांना तातडीची मदत देण्यात आली असून पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

एकात्मिक ऊर्जा विकास योजनेअंतर्गत जळगांव शहरातील विद्युत यंत्रणा बळकटीकरण व सक्षमीकरणाची कामे हाती घेण्यात आली असून ती प्रगतीपथावर आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासन पुरस्कार सन्मानित आदिवासी सेवकांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत.

(४६) १३१३५४ (०७-१२-२०१८). श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासन पुरस्कार सन्मानित आदिवासी सेवकांना प्रतिमाह रु.१० हजार मानधन देणे, प्रकल्पस्तरीय समित्यांवर नियुक्ती करणे, मोफत रेल्वे सुविधा देणे या मागण्याबाबत मा.आदिवासी विकास मंत्री यांचेकडे दिनांक १६/१२/२०१६ रोजी वा त्या दरम्यान लेखी निवेदन दिलेले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व सदर प्रकरणाची सद्यस्थिती काय आहे ?

श्री. विष्णु सवरा (०६-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) आदिवासी सेवक पुरस्कार देण्यासाठी, प्रत्येक वर्षी विविध व्यक्ती व संस्थांची निवड करून त्यांना विहित रक्कम देऊन सन्मानित करण्यांत येते. आदिवासी सेवक पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींना मानधन किंवा प्रवास सवलत देण्याचा कोणताही प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही.

वीज प्रवाहित तारांना स्पर्श झाल्यामुळे दोन घोड्यांचा झालेला मृत्यू.

(४७) १३१६०६ (०६-१२-२०१८). श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शिरगावहून पालघरकडे निघालेल्या घोडागाडीच्या दावणीला बांधलेल्या दोन घोड्यांचा धनसार गावी अस्ताव्यस्त पडलेल्या वीज प्रवाहित तारांना स्पर्श झाल्यामुळे जागीच मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक १७ जुलै, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास घडली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व महावितरणच्या दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, तसेच, घोडागाडी मालकास नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) हे खरे आहे. सदर अपघात हा दिनांक १७ जुलै, २०१८ रोजी घडला नसून दिनांक ११ जुलै, २०१८ रोजी घडला आहे.

(२) सदर अपघाताची चौकशी विद्युत निरीक्षक, निरीक्षण विभाग क्र.१, ठाणे कार्यालयामार्फत करण्यात आली आहे.

(३) दिनांक ११.०७.२०१८ रोजी सोसाट्याचा वारा व पावसामुळे डिटिसी पासून निघालेल्या लघुदाब उपरी तारमार्गावरील ६ नंबरच्या पोलवरून वाय फेजचा वाहक तुटून जमिनीवर पडला. त्यामुळे त्याचा डिस्ट्रीब्युशन बॉक्समधील वाय फेजचा फ्युज गेला. सदरच्या रस्त्यावरून दोन

घोडे जात असताना त्यांच्या पायात सदर तुटलेला वाहक अडकला व घोड्यांनी दिलेल्या झटक्यामुळे सदर तुटलेल्या वाहकाचा स्पर्श विद्युत भारीत बी फेज वाहकाशी झाला व त्यामुळे तुटलेला वाहक विद्युत भारीत होऊन घोड्यास विद्युत धक्का बसून प्राणांतिक अपघात घडला सदर अपघातास महावितरण कंपनी जबाबदार आढळल्याने घोडेमालकास रु.५०,०००/- इतकी नुकसान भरपाई देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अतिवृष्टीमुळे वसईतील (जि.पालघर) महावितरण कंपनीचे झालेले नुकसान

(४८) १३१६३३ (०६-१२-२०१८). श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे वसईस्थित महावितरण कंपनीच्या विजेची यंत्रसामग्री माहे जुलै, २०१८ मध्ये बिघडल्याने सुमारे दीड कोटी रुपयांचे नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नादुरुस्त रोहित्रांच्या दुरुस्तीचे काम अद्याप अपूर्णावस्थेत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रोहित्र दुरुस्तीच्या कामास अद्याप किती कालावधी लागणार आहे,

(४) तसेच वसई तालुक्यातील रोहित्रे आणि मीटर उंच ठिकाणी बसविण्यासाठी व त्यायोगे वीजपुरवठा अखंडित राहण्यासाठी महावितरणने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) : (१) दिनांक ०८.०७.२०१८ ते दिनांक ११.०७.२०१८ या कालावधीत पडलेल्या मुसळधार पावसामुळे वसई येथील उच्चदाब उपकेंद्रात पाणी गेल्यामुळे दिनांक १०.०७.२०१८ पासून वसई-विरार शहरातील सदर उपकेंद्रापासून जाणाऱ्या २२ के.व्ही. उच्चदाब वाहिन्या सुरक्षेच्या दृष्टीने बंद ठेवण्यात आल्या होत्या.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) वसई मंडळाकरिता विद्युत प्रणाली सुधारण्याकरिता तसेच नवीन पायाभूत सुविधा वाढविण्याकरिता वसई तालुक्यातील रोहित्रे, मिनी पिलर, फिडर पिलर उंच जागी बसविण्यासाठी तसेच खारलॅंड मधील २२ के.व्ही.उच्चदाब वाहिनीची उंची वाढविणे इत्यादी कामे नियोजित असून त्यासाठी मंजूर निधीपैकी रु.१४.८८ कोटीची कामे प्रस्तावित केलेली आहेत. तसेच वसई मंडळांतर्गत वितरण प्रणालीच्या सुधारणा व सक्षमीकरण कामासाठी रु.९.८१ कोटीच्या निविदा काढण्यात आलेल्या आहेत. याशिवाय १००/२२ के.व्ही उच्चदाब उपकेंद्राची उंची वाढविण्याकरिता महावितरण यांनी महापारिषण कंपनीस सूचना दिल्या आहेत. पूर परिस्थितीचा सामना करण्याकरिता जिल्हाधिकारी पालघर यांना जिल्हा नियोजन विकास आराखड्यांतर्गत रु. १० कोटी इतका निधी मंजूर करण्यास विनंती महावितरणद्वारा करण्यात

आलेली आहे. सदर निधीमधून १२.३३ कि.मी. केबल बसविणे, ४ वे फिडर पिलर बदलणे, ८१३ मिनी पिलर बदलणे व १९३८ मिनी पिलर/फिडर पिलरसाठी प्लिंथ बसविणे, इ. कामे प्रस्तावित आहेत.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगास झालेला तोटा कमी दाखविण्यासाठी ग्राहकांना वाढीव रकमांची विद्युत देयके पाठविण्यात आली असल्याबाबत

(४९) १३१७९८ (०७-१२-२०१८). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोगास झालेला तोटा कमी दाखविण्यासाठी ग्राहकांना वाढीव रकमांची विद्युत देयके पाठविण्यात आल्याची माहिती माहितीचा अधिकार अधिनियमांतर्गत मिळालेल्या माहितीत निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शेतकऱ्यांकडे प्रत्यक्षात असलेल्या अश्वशक्ती पंपापेक्षा अधिकच्या अश्वशक्ती पंपाची देयके पाठविल्यामुळे त्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार झाल्याचे उघडकीस आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार शासनाने ग्राहकांना वाढीव रकमांची विद्युत देयके पाठविण्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१६-०५-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) ज्या कृषी पंपाना मीटर आहे त्यांची वीज देयक आकारणी मीटर वाचनाप्रमाणे होत असते व ज्या कृषी पंपाना मीटर नाहीत त्यांची वीज देयकाची आकारणी महाराष्ट्र नियामक आयोग आदेशानुसार अश्वशक्ती प्रमाणे केली जाते. महावितरणमार्फत वीज देयकामध्ये अधिकच्या अश्वशक्ती प्रमाणे जोडभार लाऊन वाढीव देयके दिलेली नाही. ग्राहकांचा जो मंजूर जोडभार आहे, त्याप्रमाणे देयके दिली जातात. काही ठिकाणी तपासणीमध्ये अतिरिक्त जोडभार आढळून आलेला आहे तेथे जो वास्तविक जोडभार आहे, त्याप्रमाणे वीज देयके दिलेली आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कुरखेडा (जि.गडचिरोली) येथील तालुक्यात व ग्रामीण भागात विद्युत मंडळाकडून वाढीव वीज देयके पाठविण्यात येत असल्याबाबत

(५०) १३१८९८ (०६-१२-२०१८). श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कुरखेडा (जि.गडचिरोली) येथील तालुक्यात व ग्रामीण भागात भारनियमन असतानाही माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वीजेची बिले वीज ग्राहकांना कमी येण्याऐवजी वाढवून देण्यात आल्याने तेथील वीज ग्राहकांना समस्या निर्माण झाल्याने त्यांनी लोकप्रतिनिधींकडे तक्रारी केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, चालु रिडींग, मागील रिडींग, गुणक अवयव, युनिटमध्ये फरक दिसून येत असून वाढत्या वीज बिलामुळे अनेकांना आर्थिक भुर्दंड पडत असल्याने याची चौकशी करून संबंधित विद्युत मंडळाच्या अधिकारी व कर्मचा-यांवर कारवाई करण्याची मागणी जनतेने केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याबाबत चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (२०-०५-२०१९) :** (१) कुरखेडा तालुक्यातील वीज समस्यांबाबत आदिवासी विद्यार्थी संघ, विदर्भ नागपूरमार्फत दिनांक ०६.१०.२०१८ रोजी महावितरणच्या कुरखेडा उपविभागात निवेदन प्राप्त झाले. परंतु वीज ग्राहकांना वीजेची बिले वाढवून देण्यात आलेली आहेत, हे खरे नाही.
- (२) हे खरे नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

जितेंद्र भोळे
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.